

HVA KREVER VI AV EN OVERORDNET?

Hvis en på bred basis vil forsøke en vurdering av hvorledes de forskjellige grupper av offentlige lønnstakere har opptrådt under okkupasjonen og naziststyret, kan en gjøre adskillige interessante refleksjoner. Yngre folk har gjennomgående vist større kampvilje og større dristighet enn eldre. En kan videre slå fast at mennene i denne tiden ikke har noe å la kvinnene høre. Når det gjelder å ta et helt standpunkt, å finne den enkle, klare linje, og å stå og falle med den, kan de kvinnelige lønnstakere stå som et forbilde.

Stiller en opp mot hverandre fagsjefer, overordnede funksjonærer og underordnede, så er det tydelig for alle at fagsjefene har vist seg mest svake og unnfallende, dernest kommer de overordnede funksjonærer, mens de underordnede har vist den beste opptreden. Naturligvis forekommer massevis av unntak, men tendensen er meget klar. Fenomenet er ikke særpreget for kommunene. Tar vi f. eks. lærerstanden, så finner vi at nesten de eneste svake punkter i deres imponerende front representeres av rektorer og overlærere. Hva er grunnen til dette merkelige fenomen? Sjefene er jo folk av samme art som de underordnede, og de har vel ikke avansert fordi de var de dårligste. Delvis er grunnen at de overordnede sitter i en vanskeligere stilling. De har ansvaret ikke bare for seg selv, men også for sin etat. På den ene siden står de under press fra nazistiske ordførere og utvalg, på den annen side har de fornemmelsen av at hjemmefrontledelsen savner forståelse for deres spesielle vanskeligheter. Den aktive og påpasselige hjemmefrontmann fremtrer ofte for fagsjefen som noe av en kverulant, en overmåte plagsom og uhyre ensidig hører. Forsiktig, som sjefen gjerne er ute av vane med å ta klare standpunkter, prøver han å baute seg fram mellom skjærene, gi keiseren hva keiserens er og hjemmefronten hva hjemmefrontens er. Vi må ha lov til å spørre om vi ikke kan kreve mer av en overordnet enn av en underordnet, mer dømmekraft, mer personlig mot. Og han som har den høyere stilling og den bedre lønn, han som er satt til å lede, plikter ikke han å gå foran og vise veien i en vanskelig tid? I stedet for at de andre skal måtte hale med. Dette bringer oss inn på et meget aktuelt spørsmål: Hvilke egenskaper hos en mann er det som har gjort at han har avansert? Har de siste årene lært oss at vi bør legge om avansementspolitikken, søke å få fram folk med andre egenskaper?

Kravene til oss alle er forskjellige i krig og i fred. I rolige tider kommer en langt med forsiktighet, sindighet, pyntelighet og litt snuhet, helst når disse egenskapene er parret med en velutviklet sang for eget beste og personlig trygghet. Slike folk har i rolige tider stor evne til å få administrasjonsapparatet til å fungere jevnt og sikkert, til å overvinde friksjon. Men er det så at de overordnede i denne tiden ikke har holdt mål med sine underordnede, da mener vi likevel at en, når alle de ledige avansementsstillingene skal besettes etter krigen, bør spørre mer etter egenskaper som i denne tiden har vist seg verdifulle, etter mot, uselviskhed og handlekraft, kort sagt etter personlighet.

For de som etter krigen skal ha ansvaret for ansettelsene, må det derfor stilles til rådighet organer som kan gi de best mulige opplysninger om søkerens opptreden og arbeid under okkupasjonen.

PROKLAMASJON FRA HJEMMEFRONTENS LEDELSE.

De allierte soldater kjemper seg inn i Tyskland for å bryte den siste motstand. Vi følger dem med spenning og forventning. Deres kamp er vår kamp, deres seire våre seire. Norske sjøfolk, flygere og soldater er med i sluttslaget, hver på sin post. Også norske hjemmestyrker er gått til angrep for å hindre fienden i å føre tropper fra vårt land til de avgjørende frontene.

Tysklands sammenbrudd er nær, men tiden omkring dette sammenbrudd vil stille større krav til vår offervilje, vår disiplin og vårt samhold enn noensinne før. Den innsats vi yter, vil avgjøre vårt lands lykke for generasjoner framover.

Fienden har planer om å legge vårt produksjonsliv øde. Om så skjer, vil våre hjemmestyrker møte ham med vopnet makt. Andre nordmenn må følge de direktiver som i en slik situasjon vil komme fra Den norske Regjering, Forsvarets Overkommando og Hjemmefrontens Ledelse.

Samtidig prøver fienden å undergrave vår tillit til fremtiden og skape splid og mistenksomhet nordmenn imellom. Dette skal ikke lykkes.

Folket være de utvalgt som har levet og virket for oss, har vårt folk i mer enn hundre år vært på stadig marsj framover, mot større sosial rettferd, mot en sterkere utjamning klassene imellom, mot en høyere levestandard. Vårt folkestyre, vår rettsikkerhet, vår rett til å tenke, tale og skrive fritt, vår respekt for den enkeltes menneskeverd, bygger ikke bare på grunnlov og lov, disse verdier er også trygt forankret i hver nordmanns sinn. Derfor er vår kamp mot de nasistiske undertrykkere blitt hele folkets kamp, og derfor har alle fiendens forsøk på å slå sprekker i vår front ved å sette samfunnsklasse mot samfunnsklasse, hjemmefront mot utefront, slått feil.

Derfor er også hjemmefronten blitt en folkeorganisasjon, der menn og kvinner fra alle samfunnslag kjemper side ved side. Utenfor står bare de som er gått i nasismens tjeneste og de som av svakhet eller frykt unndrar sine krefter fra kampen. Innen hjemmefronten spør ingen om politisk parti eller religiøs oppfatning, bare om vilje og evne til strid for Norges frihet. Hjemmefrontens ledelse representerer hele den kjempende hjemmefront i intimt samarbeid med våre konstitusjonelle myndigheter utenfor landets grenser. Den er sammensatt av aktive hjemmefrontfolk. Veien til Hjemmefrontens ledelse går gjennom aktiv og disiplinert innsats innenfor kampaniseringen. Den har ligget åpen for menn av alle partier, og alle samfunnslag er representert.

Hjemmefrontens ledelse ser på sin oppgave som løst når krigen er over og vi igjen har lovlig styre i landet, men den ånd som har preget kampen må leve videre. Vilje til saklighet og respekt for alle som gjør en innsats i Norges tjeneste har skapt et aktivt samhold over partigrensene. Dette må vi berge over i fredstiden med dens frie meningsbryting mellom partiene. For den krise vårt folk gjennomlever er ikke overvunnet i og med at fienden er ute av landet. Det voldelige gjenreisningsarbeidet som forestår, vil kreve at vi setter alle krefter inn i full gjensidig tillit.

Hjemmefrontens mål er et fritt Norge rensset for nasisme.

Straks krigen er over, må vi derfor

1. gjenopprette fullt folkestyre etter Grunnloven og så snart det er teknisk mulig, holde valg til storting og kommunestyre,
2. gjenreise vårt norske rettssamfunn, oppheve alle fiendens politiske lover og forordninger og prøve dommer og administrative avgjørelser på fritt grunnlag.
3. Løslate alle politiske fanger, sørge for at de som er deportert til utlandet, blir sendt hjem raskt og trygt, og gi dem som er særlig hardt rammet av fiendens overgrep, oppreisning og erstatning.
4. På krigsforbrytere og landssvikere hurtig og rettferdig dømt i samsvar med gjeldende lov.
5. Slå hardt ned på dem som har beriket seg på samarbeid med fienden.
6. Skaffe til veie de størst mulige mengder av livsviktige varer og fordela dem på en rettferdig måte.
7. Sørge for at alle får nyttig arbeid ved en aktiv beskjeftigelsespolitikk og kontroll med arbeidslivet.
8. Gjennomføre et rettferdig forhold mellom priser og lønninger.

I framtiden må vi føre en målbevisst og vidsynt politikk med sikte på

1. Å trygge Norges frihet og selvstendighet.
2. Å skape et samfunn med sosial sikkerhet og arbeid for alle, å høyne levestandarden ved å gjenoppbygge landet og øke dets produksjonskraft.
3. Å la alle evner komme til sin rett ved å gi ungdommen rikere muligheter for opplæring og studium, uansett økonomiske kår.
4. Å fremme solidariteten mellom de forskjellige samfunnsgrupper og styrke nasjonal samkjensle.
5. Å medvirke aktivt til å trygge en varig og rettferdig fred og å oppfylle de forpliktelser som en internasjonal sikkerhetsorganisasjon vil kreve.

Alle nordmenn ute og hjemme kjemper for framtidens frie Norge.

"Og har vi ikke det land ennu, så skal vi vinne det jeg og du!"

Finansrådmann Halvor Paulsen, Aker, har for en tid siden sagt opp sin stilling og er fratrukket. Nazisten Harry Høst er av Innenriksdepartementet beskikket som ny finansrådmann, og skal samtidig fortsette som sosialsjef.